

INVESTERINGSROBOTTER
TESTLARS NØHR ANDRESEN BONDOLA
TESTANSVARLIG LARS BAADSGAARD

Investeringsrobotter gør det billigere at investere

Investerer du via en robotrådgiver, sparer du penge i forhold til at få menneskelig rådgivning i banken - og vælger du den billigste robot, er der endnu mere at spare.

Det øjeblik, du ikke selv køber og sælger værdipapirer på en onlinebørs eller i din netbank, betaler du nogle andre for at gøre det for dig. Det kan være en bankrådgiver, hvor du betaler for rådgivningen gennem bankens omkostninger, eller det kan være uafhængig porteføljepleje hos en investeringsrådgiver, hvor du måske betaler et fast beløb, for at rådgiveren håndterer dine investeringer.

“Generelt skal man være meget opmærksom på de omkostninger, der er forbundet med en

investering. Du kan ikke forudse, om dine investeringer kommer til at give afkast, men du kommer til at betale omkostningerne, uanset om dine investeringer går godt eller dårligt,” siger projektleder Lars Baadsgaard hos Forbrugerrådet Tænk, der har testet investeringsrobotterne.

Er der årlige omkostninger i procent (ÅOP) på to procent, og du har investeret 500.000 kroner, betaler du hvert år 10.000 kroner i omkostninger, som enten fratrækkes dit afkast eller fratrækkes din bankkonto.

“Derfor er fokus rettet mod robotrådgiverens omkostninger, for det er vigtigt, når vi taler investeringsrobotter,” siger Lars Baadsgaard.

Robotten vurderer din risikovillighed

Ideen med en robotrådgiver er både at gøre det nemmere og billigere at investere. De fungerer ved, at du opretter dig som kunde hos investeringsrobotten. I nogle tilfælde forudsættes det, at du er kunde i den bank, der udbyder rådgiveren, men tre af de fem testede investeringsrobotter er åbne for alle. Uanset valget af investeringsrobot får du oprettet et værdipapirdepot og en tilhørende konto i en bank.

I forbindelse med at du opretter dig som investor hos robotten, svarer du på en række spørgsmål, der blandt andet går på din risikovillighed og tidshorizonten for dine investeringer.

“Tidshorizonten er nok vigtigere, end mange måske lige vil tænke på, og det skyldes, at mar-

kedet på kort sigt kan gå meget op og ned. Men over lang tid - for eksempel over ti år - vil du med meget stor sandsynlighed se et positivt afkast, fordi investeringsrobotten sørger for en spredning af dine investeringer på forskellige fonde med stor spredning i investeringerne i for eksempel aktier," siger Lars Baadsgaard.

Investeringsrobotterne indberetter automatisk alle afkast til skattemyndighederne, så det er ikke noget, du skal bekymre dig om. Derudover har de forskellige grader af automatisering, hvor man kan automatisere en fast indbetaling eller automatisere en udbetaling.

Robotter er generelt billigere end banker

Generelt ligger omkostningerne under en procent i ÅOP, og Lars Baadsgaard kalder robotrådgivernes priser for "fornuftige" uden at være decideret prisbaskere.

"Testvinderen, Sparindex fra Sparinvest, koster fra 0,65 procent til 0,84 procent, alt efter om der er tale om lav, middel eller høj risikoprofil, og det er hverken decideret billigt eller dyrt, men det er billigere end det, du betaler for andre investeringsprodukter hos bankerne," siger Lars Baadsgaard. Derfor tildeles Sparindex Bedst i Test.

I Forbrugerrådet Tænk Penge 54 fra december 2018 blev der testet pensionspuljer, der er et sammenligneligt investeringsprodukt, og her var det kun en enkelt af bankerne - testvinderen, Handelsbanken - hvis priser kan konkurrere med nogle af robotrådgiverne, mens priserne for alle de øvrige i testen ligger omkring 0,5-1 procent højere end priserne hos robotrådgiverne.

"Selv om jeg ikke vil gå så vidt som til at kalde

Hvad er en robotrådgiver?

Investeringsrobotten kan i mange tilfælde erstatte den rådgivning, der gives af en person af kød og blod i banken.

En robotrådgiver stiller de samme spørgsmål som bankrådgiveren om, hvor mange penge personen vil indskyde, hvor stor en risiko personen er parat til at løbe, og hvornår personen forventer at skulle bruge pengene. Investeringsrobotten foreslår ud fra svarene at investere i en eller flere såkaldte indeksfonde - det er fonde, der følger indeks på aktie- og obligationsmarkeder.

investeringsrobotterne for direkte billige, er det stadig lavere priser end det, man normalt ser for investeringsprodukter i danske banker," siger Lars Baadsgaard.

De årlige omkostninger i procent (ÅOP) er opgivet i skemaet. Ud over ÅOP er det meget vigtigt også at lægge mærke til kolonnen med indirekte handelsomkostninger, for de er en del af betalingen. De indirekte handelsomkostninger indgår ikke i ÅOP.

"Det betyder for eksempel, at Nora, som ellers ser ud til at have en beregnet ÅOP på blot 0,64 procent for lav risiko, i realiteten har en højere omkostning på grund af de indirekte handelsomkostninger på 0,19 procent," siger Lars Baadsgaard.

Det er også derfor, at Sparindex klart lægger sig i front i testen, for selv om ÅOP for deres investeringer ligger meget tæt eller endda en smule over ÅOP'en for Nora, er deres indirekte handelsomkostninger så lave, at de i realiteten kommer til at være tæt på nul procent.

Nemt at komme i gang

En fordel ved investeringsrobotterne er, at det er nemt at komme i gang med at investere.

"Det kræver vitterlig ingen forhåndsviden eller viden om at handle med værdipapirer. Alt efter hvilken robotrådgiver du har valgt, tager det omkring 10-15 minutter at oprette sig som bruger og besvare spørgsmål, og så kan der gå nogen tid, før din investeringskonto er oprettet," siger Lars Baadsgaard.

Bortset fra Nord, hvor der er et investeringsminimum på 30.000 kroner for at komme i gang, kan du hos Nora og June prøve at investere for blot 100 kroner, mens du hos Sparindex skal investere mindst 200 kroner og mindst 1.000 kroner hos Darwin, hvorefter der ikke er krav om yderligere investering.

"Det er en god mulighed for at prøve at investere. Er du usikker på, hvilken investeringsrobot du skal vælge, kan du prøve tre robotter af ved at vælge nogenlunde ens investeringshorisont og risikoniveau og så følge udviklingen i din formue og se hvor godt appen fungerer for dig," siger Lars Baadsgaard.

Det er dog ikke alle robotterne, der er åbne for alle, men du kan prøve Sparindex og June med investeringer på henholdsvis 200 og 100 kroner, uanset om du er kunde i en af de banker, som udbyder robotten. Nord er også åben for alle,

Gode råd

Når du vurderer omkostninger for en investeringsrobot, skal du både se på de årlige gennemsnitlige omkostninger og de indirekte handelsomkostninger pr. år. Med andre ord skal du vurdere de **totale omkostninger**, du i alt betaler om året, når du sparer op via en investeringsrobot.

Der er ikke noget i vejen for at prøve **flere investeringsrobotter** af i en periode, inden du vælger, hvilken der fungerer bedst for dig. Det er nemt at tilføje eller trække penge ud af en investeringsrobot, men undersøg, eller spørg, om der er **gebyrer** forbundet med udbetaling fra investeringsrobotten.

Undersøg, og spørg efter, om investeringsrobotten måler sig op mod et såkaldt **benchmark**, der giver et billede af det generelle afkast for en type investeringer. Investeringsrobotten skal give et afkast tæt på eller måske over dette benchmark.

men her skal der minimum investeres 30.000 kroner - herefter er der ikke et minimum.

Fire af de fem robotter har allerede nu etisk screening af investeringerne, og Nord oplyser, at de lancerer etisk screening i løbet af april-juni 2019.

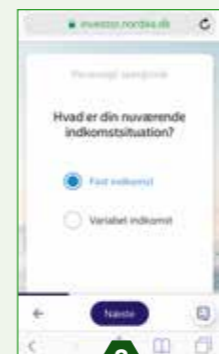
"Det er ganske interessant at se, at etisk screening er noget, der er fokus på i dette nye værktøj," siger Lars Baadsgaard og tilføjer, at der i testen af investeringsrobotter ikke er set på, hvordan den etiske screening foregår, men blot om det er en del af investeringsrobotten. ■

Sådan opretter du en profil hos Nora

Er du kunde hos Nordea, kan du investere med deres robot kaldet for Nora. Det tager cirka 10-15 minutter at oprette en konto hos Nora, og så går der nogle dage, før du kan følge investeringen. En oprettelse via Nora-appen ser ud som følger.

1 Først svarer du på nogle generelle spørgsmål om investeringer, der har til formål at give dig noget helt basal viden.

2 Dernæst svarer du på nogle spørgsmål vedrørende din egen økonomiske situation, så som indtægt efter skat, gæld og rådighedsbeløb.

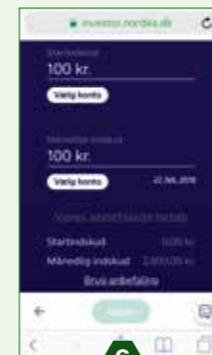
3 Har du gæld, råder Nora dig til at afvikle dyr gæld, før du investerer.

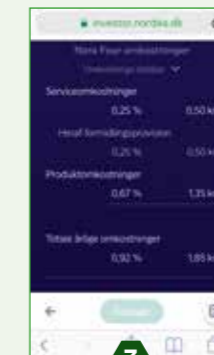
4 Så stiller Nora nogle spørgsmål, der handler om dine fremtidige investeringer. Det handler om tidshorisonten på dine investeringer, samt dine forventninger til afkast og risikoen for at tabe penge.

5 Nora kommer herefter med en anbefaling, hvor det vises grafisk, hvad det forventes at investeringen vil stige med i værdi over forskellige tidsintervaller.

6 Herefter vælger du, hvor mange penge, du vil investere, og hvor meget der skal sættes ind automatisk om måneden.

7 Nora oplyser om de forskellige omkostninger, og de totale omkostninger. Bemærk, at disse er højere end i testen, hvilket skyldes, at der er foretaget helt andre investeringsvalg og beløb end i testen.

Sådan følger du med i dine investeringer hos June på appen

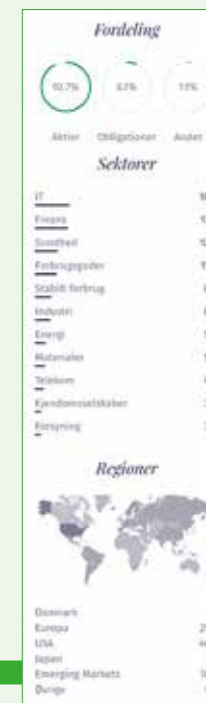
June er Danske Banks investeringsrobot, og den er åben for alle. Du kan åbne en investeringskonto hos June med 100 kroner som minimum. Selve oprettelsen minder på mange måder om den med Nora, og det tager cirka 10-15 minutter. Når du har oprettet en konto, kan du følge dine investeringer.

1

På hovedskærmen kan du se omfanget af din investering og afkastet. Du kan følge din investering dag for dag. Her ses det, at investeringen er steget seks kroner fra den 12. februar til den 13. februar. Havde investeringen været større end de godt 900 kroner, er det klart, at afkastet også havde været det større.

2

Du kan få et overblik over, hvordan din investeringsfond er struktureret sammen. Her er der tale om June Opportunity, som er en investeringsfond med høj risiko, hvilket også ses ved, at den består af 92,7 procent aktier. Du kan også se, hvilke sektorer, der er investeret i, men ikke konkret hvilke virksomheder.

FAKTA
OM
TESTEN
→

De fem investeringsrobotter, der er testet, passer på Forbrugerrådet Tænk Penges definition på en investeringsrobot, der lyder: "Investeringsrobot forstås som en digitalt baseret investeringsrådgivningstjeneste, der distribueres via mobilapp og/eller hjemmeside, uden at personlig rådgivning er nødvendig. Investeringsrobotten oversætter forbrugers risikovillighed, økonomiske situation og investeringshorisont til en investeringsanbefaling". Andre investeringsløsninger kan opfylde eller ligge tæt op ad definitionen i testen, og testen kan derfor ikke betragtes som fuldstændig markedsdækkende for alle denne type investeringsløsninger. Vi har udvalgt fem

investeringsrobotter, som vi forsigtigt vurderer tilsammen udgør en væsentlig del af markedet.

Testen er opbygget over en fiktiv investering af 50.000 kroner med en tidshorisont på syv år. Tre risikoscenarier med henholdsvis lav, middel og høj risiko er medtaget som værende forbrugers risikovillighed. Risikoen måles i testen som aktieandele på henholdsvis 30, 50 og 80 procent.

Omkostningerne vægtes højest af testparametrene, fordi omkostninger er det vigtigste for forbrugeren. Vi har testet på ÅOP (årlige omkostninger i procent) svarende til de gennemsnitlige omkostninger over syv år samt de indirekte handelsomkostninger i

procent pr. år. Indirekte handelsomkostninger er beregnet som et gennemsnit af udbyderens omkostningsspænd eller omkostning i de tre cases. Der er hos udbyderne forskellige aktieandele i de tre cases, og vi har med lineær interpolation beregnet en aktieandels korrigerede ÅOP.

Produktbetingelser af forskellig karakter såsom funktionaliteter/automatiseringer, samt om der er mulighed for eller obligatorisk etisk screening af de fonde, der indgår i investeringsrobotten, er medtaget i testen. Testen har fokus på den mere objektive side af investeringsrobotterne, som den typiske forbruger bør have fokus på i sit valg af investeringsrobot. Vi har ikke testet på graden af tilgængelighed

af vigtige oplysninger såsom omkostninger og benchmark, men udelukkende testet på, om disse oplysninger er til stede enten i appen eller på hjemmesiden, som præsenterer investeringsrobotten.

Etik er medtaget i testparameteren "Mulighed for etisk screening af investeringer i fonde". Nord Investments oplyser, at der i 2. kvartal 2019 lanceres etisk screenede porteføljer, og Nord forventes i fremtiden at score højere på denne testparameter svarende til de andre investeringsrobotter i testen.

Eventuelle gebyrer i forbindelse med udbetaling fra investeringsrobotten indgår ikke i denne test.

Historisk afkast indeholder ikke information om fremtidigt afkast og indgår derfor ikke i testen og **brugeroplevelsen**, herunder anvendelse af funktionaliteter i appen, er heller ikke testet.

Samlet bedømmelse vægtes således:

Omkostninger.....	64 pct.
Tilgængelige oplysninger om omkostninger og benchmark.....	10 pct.
Beløbsgrænser for opsparing.....	5 pct.
Automatiseringer og mulige opsparingstyper.....	10 pct.
Åben for alle eller udelukkende kunder i banken.....	6 pct.
Mulighed for etisk screening i fonde.....	5 pct.

Forbrugerrådet Tænk Penge anbefaler

Vi tildeler et Bedst i Test til **Sparindex**, som er en investeringsrobot baseret på passive fonde med et totalt omkostningsniveau, der gennemsnitligt er lavest blandt udbyderne i testen. Investeringsrobotten Sparindex er åben for alle, og du behøver derfor ikke at foretage dig noget med dine øvrige bankforretninger. En indbetaling på kun 200 kroner – så er du i gang med at investere din opsparing i forskellige etisk screenede fonde.

Placering	Produkt og varianter	Udbyder	Passiv eller aktiv forvaltning i fonde	Samlet bedømmelse	Samlet bedømmelse, pct.	Gennemsnitlige årlige omkostninger i pct. over 7 år – lav risiko	Årlige omkostninger i pct. over 7 år – lav risiko, bedømmelse	Gennemsnitlige årlige omkostninger i pct. over 7 år – middel risiko	Årlige omkostninger i pct. over 7 år – middel risiko, bedømmelse	Gennemsnitlige årlige omkostninger i pct. over 7 år – høj risiko	Årlige omkostninger i pct. over 7 år – høj risiko, bedømmelse	Indirekte handelsomkostninger i pct.	Indirekte handelsomkostninger bedømmelse	Beløbsgrænser for indbetaling (minimum og maksimum)	Åben for alle eller udelukkende kunder i banken	Åben for alle eller udelukkende kunder i banken, bedømmelse	Mulige automatiseringer	Mulige automatiseringer, bedømmelse	Muligheder for opsparingstyper bedømmelse	Oplysnes et benchmark i mobilapp eller på hjemmeside?	Oplyses årlige omkostninger i procent i mobilapp eller på hjemmeside?	Mulighed for etisk screening af investeringer i fonde		
																							▲ MEGET GOD	▲ GOD
1	Sparindex (Lav Risiko KL, Mellem Risiko KL, Høj Risiko KL)	Sparinvest	Passiv	▲	62	0,65	●	0,72	●	0,84	●	0,00	▲▲	Min. 200 kr. Intet maksimum.	▲	Alle	▲	Automatisk indberetning til Skat	●	Frie midler	●	●	▲	▲
2	Nord (Risikoprofil 1, Risikoprofil 10, Risikoprofil 20)	Nord Investments, med Saxo Bank som partnerbank	Passiv	●	59	0,77	●	0,77	●	0,77	●	0,01	▲▲	Minimum 30.000 kr. som startindbetaling, herefter intet minimum. Intet maksimum.	●	Alle	▲	Automatisk indberetning til Skat Automatisk løbende indbetaling Automatisk løbende udbetaling	▲	Frie midler	●	●	▲	● ²
3	Nora (Nora One, Nora Three, Nora Five)	Nordea	Lav aktiv ¹	●	51	0,64	●	0,69	●	0,77	●	0,19	▼▼	Min. 100 kr. Maksimum 300.000 kr.	▲	Åben udelukkende for bankens kunder	●	Automatisk indberetning til Skat Automatisk løbende indbetaling	▲	Frie midler	●	▲	▲	▲
4	June (Moderate Screened, Progressive Screened, Opportunity Screened)	Danske Bank	Passiv	●	51	0,69	●	0,69	●	0,69	▲	0,22	▼▼	Min. 100 kr. Intet maksimum.	▲	Alle	▲	Automatisk indberetning til Skat Automatisk løbende indbetaling	▲	Frie midler	●	●	▲	▲
5	Darwin (Lav, Middel, Høj)	BankInvest	Passiv	●	51	0,80	▼	0,87	▼	0,95	▼	0,06	▲	Min. 1.000 kr. Intet maksimum.	▲	Åben udelukkende for kunder i 12 danske	●	Automatisk indberetning til Skat Automatisk løbende indbetaling	▲	Frie midler	●	▲	▲	▲

1. Nordea oplyser, at betegnelsen "Lav aktiv forvaltning" henviser til produkter, der ligger mellem aktiv og passiv forvaltning. De er mindre aktive end almindelige Nordea-fonde, men lever op til Nordeas krav om bæredygtig investering på grund af et aktivt element. Det gør det bl.a. muligt at fravælge selskaber, som Nordea mener, vil være dårligst performende.

2. Nord Investments oplyser, at der i 2. kvartal 2019 lanceres etisk screenede porteføljer.